

'S**ebhe** P**əlv** 'paa -Galasii -nyima yoo

-Lagənyima mia -Galasii -dvdv -gv, 'ma *Pəlv 'paa 'sebhə yoo. Nyima təlvə nəe -Galasii -Lagənyima -yla nü, wa 'nı Zuifvv lenvgbvv təlvə -gv nə, wa 'na 'ka gbu 'wvbhv. We 'dees 'gbv Pəlv yia wa 'wvcəli, 'in ə nəe wa -yla nü, -o -ka -Zezu *Klisı dlı -gv zv, 'in -məə bhva gbu 'wv. Nu, -amiaa lenvgbvnya 'nı mneni we 'ka -aın gbu 'wvsə.

Fvsaweli

¹⁻² -Ami -Zezu Klisı *tietienyo *Pəlv -yo -Lagəbhelia weee mia -seli, -amia cəlia da -Galasiii *leglizinya 'sebhə nı 'wv. Nyima 'nı 'mı lapalı, 'in nyime yabhlogbəo 'nı we 'kəlv nya -mı. -Zezu Klisı -yo Dide -Lagə -o 'bhua o 'wv tlıtlinya glaa, ma palia 'mı la. ³ -Amiaa Dide -Lagə -yo -amiaa -Kanyə -Zezu Klisı ɻwna aın 'nyu la, 'in wa 'nye aın 'wvtvtve -dləə. ⁴ Klisı ka o 'de wla -amiaa gbvnyuuu 'gbv, o 'ka -aın pue, 'in o 'ka -aın bhla 'nyii -mını kwəə -sa, -amiaa Dide -Lagəo dvmagbv nya. ⁵ -Lagəo 'ŋni 'yilmanı 'kəmvv! *-Ameni!

-Lagəgbv -putu 'ni -mi

⁶ Amia -Lagə laa [Klisı] 'nanı nya, a 'ka o 'bibhv sa slvı, 'in a 'ka gbvsloluso -putu 'bibholu -Lagəgbv 'bhisa, -mvv ka 'mı ɻwegaga -svbhalı. ⁷ Nu, -Lagəgbv -putu 'nı -mı. Nyima təlvə mı -bha, -wa 'ybhaa wa 'ka Klisı -Lagəgbv 'bhitı saputu sa, ma nva amiaa dlı zə bidi -bidi bidi. ⁸ 'In, we yi -amiaa 'dəgbolu -zə, we yi yalı 'anzı yabhlo -zə, -Lagəgbv -a gbaa da aın

-yla, -o -ka we 'bhti saputu sa, 'kple kpa o! ⁹ -A ka we gba aìn -yla pepe, 'in 'mv na gba 'yaa da aìn -yla -sleen: -Lagøgbv a 'nva tia, -o -ka we 'bhti saputu sa, 'kple kpa o!

¹⁰ 'Lee, nyuma 'ka 'mì 'ñni kwalu da in mia -talida, yaayu, -Lagøo -nu -wa yi? -Innya, -Lagøo -nu in 'yibhaa. 'Lee, in 'ka nyimaa dvduanamanu da in mia -talida yi? In -ka yaa nyimaa dvduanamaniee datalida -mi, in 'na 'ka yaa Klisu lubhononyo -ze.

*-Lagø ka -bha Pølv -sa -Zezuu *tietienyo nya*

¹¹ Nu, na bhelia, in nee aìn -ylae: -Lagøgbv na gbaa da, we'e 'bhu nyimee -gbe. ¹² Nu, we -ka -amì, nyime 'ni 'mì we 'nye, 'in nyime yabhlogbo 'ni 'mì we -slolu, -Zeu Klisi -slolua 'mì we 'kv.

¹³ In mi bhaa *Zuifvv -Lagøbvbø -yloogblv, sa na ñoa a ka we 'nv. Sa na palia -Lagøo *leglizinya 'kliyie 'wv 'kva 'titè nya, in 'ka wa lasaa 'gbv, a -yi we 'ji. ¹⁴ In mi bhaa Zuifvv -Lagøbvbø -yloogblv, in -zi na -lima 'wv Zuifv glaa, 'in in dolu -gvla bhabha, in -zi wa, -amiaa dvkpasi lenvgbv 'wv.

¹⁵⁻¹⁶ 'In, -mvv weee 'yu, -Lagø ka -bha 'mì -sa pepe, -zugba in mi -slø na 'nyaaa nvkple, 'in o yia 'mì la o 'nanì nya, in 'ka o lubho nv. Da we namania -Lagø dvdu o 'ka 'mì 'wv o 'Yu -slolu, 'in in 'ka -møo gbv gba nyima -wa 'nia Zuifv -yla, -bha -bhlokpadø in 'ni nyime yabhlogbo 'dizvweli layibha. ¹⁷ 'In -wa -zæ 'mì 'yu -Zezuu tietienya, in 'ni -maa -gbe mnì *-Zeluzalemv, nu, -bhagigalida in mnì Alabii -dvdu -gv, 'bhie, in yia lubhiti -Damasigbe nvkple.

¹⁸ -Zv ta 'plia, 'in in yia -Zeluzalemv mnì, Pielü yibheliee 'gbv. 'In in li o -gbe 'yì kugbua le gbu.

19 Nu, we 'nì Pieli -yo Nyumaa -Kanyoo bheli *'Zake 'wobhu, in 'nì -Zezuu tietienyo -putu 'yi 'yli nya.

20 -We na celia da ain 'wu, gbuzonu -wa, 'in -Lago 'de -yi we 'ji nu, in 'nia yotubhu. **21** -Muv 'bigu, 'in in yia Silii -yo Silisi -dudu -gu mni. **22** Nu, Klisu leglizinya mia Zudee -dudu -gu 'nì -slo 'mi 'yi 'yli nya. **23** -We wa gbaa waa leglizinya 'nua zlime -bhlogbo, mu -wa nu: nyime -o palı bhaa wa 'kliyie 'wu, 'in -Laggbu -we ka 'gbu o gva la, o 'ka we lasa, o mi -sleen we gbadu. **24** 'In wa yia -Lago 'nji -mninida -tu na 'gbu.

2

Wa ka Polv yibheli -Zezuu tietienyo nya

1 -Zu kugbuia le -mnua 'phia, 'in in -yo Banabasi 'so yia -Zeluzalemu lumeni, 'in in yia Titu 'wobhu, in -yo -moo yi 'yaa mni. **2** 'In -Lago -slolua 'mi we 'kluv 'gbu, in yia -mo mni. In -yo nyumaa 'yugalinya 'kadı 'dekpvua gbelia 'wlu, -Laggbu na gbaa -wa 'nia Zuifu -yla, in ka we 'ji gba wa -yla. In 'nì 'yibha lubho in nua, 'in in mia nuda, we tu 'wu bhe. **3** 'In 'debhie, na nononya Titu mia *Glekı nya, wa 'nì o *knı 'wupa -gla nya. **4** -Muv bhla, yoyobhelia -tolua -wa -bhoa zlime -ain lu 'wiemi, -maa 'ybha yaa o *knı 'wupapie. Waa nyuma nì ka -ain lubho, wa 'ka -amiaa 'de -yla -tutve -Zezu Klisi nyea -ain -yolatitalı, 'in wa 'ka -ain titee galı 'wunu lu. **5** Nu, waa nyuma -mani, -a 'nì wa 'wlu zo laslulu 'kienyii -kpua, 'in -Laggbu 'ka ain nyidi -tu gbuzonu nya.

6 'In -wa mia leglizinyaa 'yugalinya 'kadı nya nì, -we wa -mia, we 'nì 'mi 'yiliya 'wu -lu yahlogbo nya -mi, -we ka gbu -wa, -Lago 'o yla nyumaa ku -yo,

in nεe, waa nyima -manı 'nı 'mı -yla gba -gla nya nı, in nv gbu -putu yabhlo le lv. ⁷ 'In, wa ka we yibheli nı, sa -Lagə dia we 'gba Pieli 'wlu, 'in o gbaa Zuifu -yla -Lagəgbu, 'sa o dia 'mı we 'gba 'wlu, 'in na gbaa nyima -wa 'nia Zuifu -yla -Lagəgbu. ⁸ Nu, -Lagə -o nva lubho, 'in o yia Pieli o tietienyo -zehi Zuifu nyidi, mə -bhlokpadə nva lubho, 'in o yi 'yaa -amı o tietienyo -zehi, nyima -wa 'nia Zuifu nyidi. ⁹ Nu, nyima -yi *'Zake, Sefast* we -yo *Zaan, legliznya 'yugalinya 'kadı nya, 'in 'nanı -Lagə nva 'mı 'wv, -maa ka we yibheli. 'In wa yia in -yo Banabası kwεe kpa. Sanεe 'sa -a bhlia wəlı -bhlo, -amia 'ka nyima -wa 'nia Zuifu nyidi lubho nv, 'in wamia 'ka Zuifu nyidi lubho nv. ¹⁰ Gbu yabhlogbəo wa yibhalia -ain: wa nεe -a 'na dlvə legliznya bobabhanya 'wv -nı, 'mı -amı nva le dlı weee nya.

Pəlv pəlia Pieli -yla gbu la Antiəsvgbe nvkple

¹¹ 'In da Pieli nynia Antiəsv, gbu nyuu o nva le, in yia we o 'klvsvbha. ¹² Nu, da nyima 'Zake tiea, -maa 'nia -slə nyni, -zugba Pieli -yo -Lagənyima -wa 'nia Zuifu lia dabvdu. 'In da -maa nynia, o yia wa nya lilie 'yligbeli, o yia wa gwevla. -We ka gbu -wa, Zuifvv -Lagənyima gva nyimaa knı 'wvpapie 'wv, 'ma o səa. ¹³ 'In -amiaa -Lagəbhelia Zuifu yia Pieli dlı 'sə -bhogbu lenv, 'in Banabası 'degbolu yi 'yaa we lubho.

¹⁴ Da in 'yia we -yo nı, wa'a kpa wa 'de tıklı -Lagəgbvv gbu zənvv səlv, 'in in nee Pieli -yla nyimaa -zejila 'wvə: «-Mi mı Zuifu nya, 'in -in yia -wa 'nia Zuifu, -maa lenvgbu lenv, -in 'nı we Zuifvv titee səlv

* **2:9** Pieli.

lenv. 'In sa -in mnenei -in 'ka gba nyima 'nia Zuifv, wa nv -gla nya Zuifvv lenvgbv lea?»

*Zuifv-yo-wa 'nia Zuifv ka nyima t̄iklu -ze dlizvzvee
'gbv*

¹⁵ -Amia mia, Zuifvv 'zayli -a -mia, -a 'ni gbvnyuu -lenvnya, -wa'a zva -Lagɔ̄ tite 'nvjwε, wa nyidi. ¹⁶ -Mvv bhla, -a -yi we 'ji nu, -Lagɔ̄'o yibheli nyime, nyime t̄iklu nya *Moizv titee 'nvjwezvzvee 'gbv, nu, dlizvzve -bhlogbɔ̄ -Zezu Klisi -gvv gbu -wa. We 'gbv, -amia yi 'yaa -Zezu Klisu gbu -yεnjwnu, 'in -Lagɔ̄ 'ka -ain yibheli nyima t̄iklu nya, -amiaa dlizvzve Klisi 'wvv 'gbv. Nu, we 'ni titee 'nvjwezvzvee gbu. Nu, -Lagɔ̄ 'na 'ka nyime yabhlogbɔ̄ yibheli nyime t̄iklu nya, titee 'nvjwezvzvee 'gbv.

¹⁷ 'In, we -ka nu, t̄iklumimie -Lagɔ̄ 'yliya 'wvv da -a mi -talida Klisu 'gbv, 'in -a -ka 'ya gbvnyuu -lenvnya nya -mi, -wa 'nia Zuifv 'bhisa, 'lee, Klisi paa nyima 'kvayli wa nu gbvnyuu le yi? -Innya! ¹⁸ In 'ybha zlume in 'ka -mi t̄iklu -Lagɔ̄ 'yu, titee 'nvjwezvzvee 'gbv, 'in in yia we 'bibhv. In -ka we lu lvbhit, -zugba na 'de in 'nia titee 'nvjwezvnyo 'wvnv. ¹⁹ Nu, we -ka tite -bhlo, mv -laa 'mi tlthie, 'in we -ka -ami, in ka tl titee gbegbein, 'in in 'ka 'yliyɔ̄gada -tv -Lagɔ̄ gbegbein. 'In in yia *su -gv tlili Klisi nya. ²⁰ 'In, in -ka 'yliyɔ̄gada -mi, we 'ni na de -ga 'masleen 'yliyo, nu, Klisi -gaa 'yliyo 'mi 'wv. Nu, -Lagɔ̄ 'Yu ka na zekalie -slolu, 'in o yia o 'de wla na 'gbv, o dligvzvzve nya na ku -gaa -sleen da 'yliyo. ²¹ Nu, in 'na 'ka -Lagɔ̄ 'nanu daa gba -innya. We -ka nu, tite nu nyime t̄iklu -Lagɔ̄ 'yu, -zugba bhe Klisi thia.

3

*-Lagə yibhelia nyima, nyima tiklu nya Klisu
dligvzvzvee 'gbv*

¹ Oo -Galasii -nyima, -gwotonya, nyəə -salı aın a?
Wa 'nı da aın -Zezu Klisu *su -gv lakvlve 'klvslolu
vaa? ² Nu, gbvv gə -bhlo mia da, a 'pali we 'bigv.
Zuzu 'Pvpa a 'yia, tite 'nuŋwεzvzvee 'gbv a yia ɔ 'yi
yaayu, -Lagəgbv a 'nva, a zva dlı -gvv gbv -wa yı? ³ Sa
amıaa -gv 'ka 'ya sa 'Wvtva? A ka -Lagəgbvv gwedi -
Lagə Zuzu nya, 'in a 'ybha a 'ka -sleen we 'wlubha
amıaa 'dεε 'tite nyaa? ⁴ -We weee 'wv a 'plılia, bhe
-wa yı? -Innya, we 'nı mnemi we 'ka bhe -ze. ⁵ 'In
-Lagə -ka ɔ Zuzu aın 'nyε, -zugba ɔ nv gwedigbv lε
aın nyıdı, amıaa titee 'nuŋwεzvzvee gbv -wa yaayu,
-Lagəgbv a 'nva 'in a zva dlı -gvv 'gbv, ɔ nva we lε yı?

*-Lagə dligvzvnyə *Ablaamv*

⁶ Nu, * -Lagəsebhε nεε *Ablaamvv daae:
«Ka -Lagə dlı -gv zu.

ɔ dlızvzvee 'gbv,

-Lagə yia ɔ yibheli nyıme tiklu nya.»

⁷ We 'gbv, a yibheli we 'ji nu, -wa zva -Lagə dlı -gv,
ma -wa Ablaamvv 'yuoyuua 'dεbhie. ⁸ -Lagəsebhε
ka we gba, nu, nyıma -wa 'nia Zuify, wa dlızvzvee
'gbv -Lagə yia wa yibhelia nyıma tiklu nya, ɔ 'dε 'yu.
We 'gbv, -Lagə yia Ablaamv -yla wee gbvzənv -mini
gba pepe nu:

«'Nyu wa yia dvdvgv -nyıma weee lanıwnaa -na
'gbv.»

⁹ Ablaamv ka -Lagəgbv -yəŋwnu, 'in -Lagə yia ɔ
'nyulaŋwna. 'Sa -bhloo 'dε -wa weee ɻıwnua -Lagə
gbv -yo, -Lagə ɻıwnaa wa 'nyu la.

10 Nu, -wa weee zva titee 'nuŋwezvzue dlı -gv, mε
yia wa kpaa. Nu, -Lagosebhε nεe:

«We weee mia cεlida -Lagø titee 'sebhε 'wv,
-ɔ'ɔ zva we 'nuŋwe 'kɔmvv, mε yia ɔ kpaa.»

11 We mi 'ya gbuzɔnu nya, nu, nyime yabhlogbø 'nι
mneni ɔ 'ka -mi tiklu -Lagø 'yu titee 'nuŋwezvzvee
'gbv. Nu, -Lagosebhε nεe:

«ɔ -Lagø yibhelia nyime tiklu nya dlizvzvee 'gbv,
'yliyøgagie -mɔɔ yia 'yia.»

12 'In tite'e 'bhv dlizvzvee -gbε. Nu, we mi 'ya cεlidae:

«ɔ zva titee lenvgbv weee 'nuŋwe,
ɔ -tu we lenvda 'kɔmvv,
'in ɔ 'ka 'yliyøgagie 'yi.»

13 Klisi ka ɔ 'dε meyølatinyø -zelı -amiaa 'bigv,
sanee 'sa ɔ zıtia -ain 'wv titee mε kwεe. Nu, we mi
cεlida -Lagosebhε 'Wvε:

«Nyøo nyøo wa -ka bızı su 'wlu,
mε mi ɔ -nu nya.»

14 Nu, sanee 'sa we nva, 'in 'nyulaŋwna -weli -Lagø
gbaa Ablaamu -yla, nyuma -wa 'nia Zuifv, wa 'ka we
'yi -Zezu Klisi 'gbv. 'In Zuzu -Lagø gbaa ɔ 'ka wla, -a
'ka we 'yi dlizvzvee 'gbv.

Tite -yo -lu -we -Lagø gbaa ɔ 'ka wla

15 Na bhelia, dvdu -gvv gbu yabhlo na yia da palıa:
we -ka nu, weli nyime 'kaa tı, ɔ -ka we tı sazɔnu sa,
nyime yabhlogbø 'nι mneni ɔ 'ka -bha we lasalı,
'in ɔ 'na 'ka we -gv -lu yabhlogbø palı. **16** Cun, -
li -we -Lagø 'kaa wla, ɔ ka we gba Ablaamu -yo ɔ
'yuoyu -yla. 'In -Lagosebhε 'nι -gbae: «Ablaamu -yo
ɔ 'yuoyua,» 'in -mvv 'ka 'wlu nεe nyima duuun gbu
wa gba, nu, -Lagosebhε nεe sae:

«-In -yo -na 'yuoyu,»

nyimē yabhlogbōo we saa 'ŋni, mō -wa Klisi. ¹⁷ -We in 'yibhaa in 'ka gba mu ni: -Lagō ka wəlī tū Ablaamv -yla, 'in ɔ nεε, -gv ɔ yia we 'yligbea -kli. -Zvv 'wlu 'sō -zv glu -bhlo 'ya kugbua (430) 'plia, 'bhie, Moizii tite yia yi. -Mvv 'nī mneni -mvv 'ka wəlī -Lagō tū -bhalasalī, 'in -lu -Lagō gbaa ɔ 'ka wla, we 'nī mneni we 'ka we lasa. ¹⁸ 'In we -ka nu, 'bī -we -Lagō wlaa, titee səlv wa yi we, -zugba we 'nī -lu -Lagō gbaa ɔ 'ka wlaa səlv 'bhv, 'in, -lu -we -Lagō gbaa ɔ 'ka wla, mu -yo ɔ -slolu ɔ 'nanī Ablaamv -yla.

-We ka 'gbv -Lagō yia tite pali

¹⁹ 'In lεε -lu ka 'gbv -Lagō yi tite pali nyima -ylaa? Pali ɔ palia we, 'in da nyima -saa ɔ dvmagbv 'nuŋwe ɔ 'ka we -slolu. 'In we 'ka 'sa lenvda -tv tīklī, 'in Ablaamvv 'yuoyu -ɔ ka 'gbv -Lagō gbaa ɔ 'ka Ablaamv -lu 'nyε, 'in -mōo yiyibhla 'ka nyni. -Lagō zva wee tite 'anzinya ŋweε, 'in 'anzinya yia Moizi 'wvbhu 'kəlv nya, -Lagō -yɔ nyima nyidi. ²⁰ Nu, kəlv mia, nyima 'sō nyidi ɔ mia. 'In, -Lagōo 'dəbhlogbōo: ɔ 'nī kəlv -ka.

²¹ -Mvv gbaa nu, -li -we -Lagō gbaa ɔ 'ka wla, tite mi we -yətū nya yi? -Innya! We -ka nu, -Lagō ka tite yabhlo pali, we mneni we 'ka nyima 'yliyəgagie 'nyε, -zugba nyimē mneni yaa ɔ 'ka nyimē tīklī -ze -Lagō 'yliya 'wv, titee 'nuŋwezvzvee səlv. ²² We 'nī 'sa -mi, nu, -Lagōsəbhe nεε, dvdvgvli weee mi gbvnyuuu 'tite zo. 'In -lu -we -Lagō gbaa ɔ 'ka wla, nyima -wa ŋwnua -Zezuu gbv -yɔ, -maa 'ka we 'yi, wa dl̄zvzve -Zezu Klisi -gvv 'gbv.

²³ Da -Zezu Klisi dl̄gvzv bhla 'nīa -slə nyni, -zugba -a mi -kaslvçian nya tite kwεε, wee dl̄zvzve -Lagō 'kaa -ain 'kl̄vslolu we wvwve nya. ²⁴ Sanεε

'sa, tite -zea -amiaa 'yiliyozvnyo t̄iklu, 'bhie, Klisi yia yi, 'in -a 'ka nyima t̄iklu -ze -Lagø 'yliya 'wv, o dligvzvzvee 'gbv. ²⁵ -Sleen, -Zezu Klisu dligvzu bhla ka nynii 'gbv, -a 'ni 'masleen oo 'yiliyozvnyo -mori kwεε -mi.

²⁶ Nu, a 'de weee mi -Lagø 'yua nya -Zezu Klisu dligvzvzvee 'gbv. ²⁷ Nu, amia weee -wa wa batizea Klisi 'wv, a ka Klisu 'wvwlv -ze. ²⁸ We 'gbv, -Lagø 'yliya 'wv, 'wvsisalida 'ni Zuifv -yo -wa 'nia Zuifv nyidi -mi, we 'ni galı -yo nyima -zənv nyidi -mi, 'in we 'ni nvkpasi -yo 'ηwni nyidi -mi. Nu, a 'de weee -bhlo -Zezu Klisi 'wv. ²⁹ A mi Klisu -nv nyaa 'gbv, a mi Ablaamvv 'yuoyua nya. 'Bı -Lagø gbaa o 'ka wla, 'yia a yia we.

4

Nu, -a 'ni 'masleen gal, -Lagø 'yua -a -mia

¹ -We in 'yibhaa in 'ka gba mv ni: 'bilinyo -ka -slo 'yısləkpile nya -mi, 'wvsisalida 'ni o -yo gaylo nyidi -mi, 'in -zugba mo -wa wee 'bı weee -kanyo. ² Nu, nyima -wa zva o, 'in -wa zva o -li 'yiliyo, o mi wa kwεε t̄iklu, 'in bhla -we o dide 'paa ηwεε, 'in we nynia. ³ Nu, 'sa -bhloo 'de we mia -amiaa -nv nya. Da -a mia zlime 'yısləkpile 'bhisa, -a mi dvdvgvv 'titenyaa galı nya. ⁴ 'In, bhla -we -Lagø zva, da we nynia 'ce, o yia o 'Yuu Zuzu yoo 'pa. Nwno gwalia o, 'in o yia Zuifvv titee zonyime -ze. ⁵ 'In -wa mia tite zo, o 'ka wa 'wvziti. Sanee 'sa o 'kaa -ain -Lagø 'yua -zel.

⁶ -Lagø 'ka we -slolu a mi o 'yua nyaa 'gbv, o yia o 'Yuu Zuzu yoo 'pa -amiaa dibhe 'wv, Zuzu -o kpia 'wv: «Aba* , 'oo Dide!» ⁷ We 'gbv, -in 'ni 'masleen

* ^{4:6} Zuifoweli -wa. We ji -wa: «-Baba».

gaylo, nu, -Lagoo 'yu -in -mia. 'In -in mi o 'yu nyaa 'gbu ni, -in mi 'ya 'bulinyo nya -Lagoo 'nanu selv.

Pəlv lva dlı -Galasii -nyimaa 'gbu

⁸ Zlume a -yo -Lago 'ni wele -ka, -zugba a mi bvbolii gal nya, 'in -muvnya 'ni -Lago -zenu nya -mi. ⁹ 'In -sleen a -yi -Lago, -we in 'kaa gba mu -wa nu, -Lago -yi ain. Dvdvgvv 'titenya, -we 'nia 'tite 'wv -ka, 'in -we 'na 'kaa ain -lu yabhlogbo -yla lenv, sa a bhiti 'ya lv -muu zea? Sa a 'yibha a 'ka 'ya -muu gal -zea? ¹⁰ 'Yliklaa, 'cv klaa, bhla klaa, we -yo -zu tolvaan 'nunwezuzue -wa amiaa -yokpagbu. ¹¹ Amiaa 'gbu na nua nyano: lubho weee in nua amiaa 'gbu, bhe we yia 'wutva yi?

¹² Na bhelpia, amia na bhubhoe, a -mi 'mi 'bhisa, -we ka gbu -wa, -amia ka na 'de nu amia 'bhisa titee gbegbein. 'In a 'ni 'mi gbu nyuu yabhlogbo -yla lenv, da in mia amiaa -gbe. ¹³ 'In -we nua le, 'in in yia zlume amiaa -gbe -tv, 'in in yia ain -yla -Lago gbu gba, a -yi we. Gu in kaa -yo gbu -wa. ¹⁴ Na guzu -nu mi laylagbu nya amiaa -nu nya, 'in a 'ni 'mi 'wunye, 'in a 'ni 'mi kwnee -sa. Nu, -Lago 'anzu yabhlo 'bhisa a kpaa 'mi, -Zezu Klisu 'degbolu 'bhisa. ¹⁵ Da amiaa zlumee 'muna -tulva? -We in 'kaa gba amiaa daa mu -wa nu, we -ka yaa 'yli wa sa -mo, -zugba a ka -mo amiaa 'yli -sa, a ka 'mi we yoo 'nye! ¹⁶ 'Lee, gbu zenu gbu na gbaa da ain -yla, we 'gbu in yia amiaa tonyime -ze -sleen yi?

¹⁷ Waa nyima -wa nynia ain -yela, wa 'ni amiaa zekali sazenu sa. Wa 'yibha wa 'ka ain 'mi 'bi -sa, 'in a 'ka wa 'bibholu we gbu -wa. ¹⁸ Cun, gbu zenu -wa, nyimaa zekale -ka ain ye sazenu sa, mu nania 'yli. We -ze dli -zenu nya. A nu we le bhla weee nya, we

'na -zelı na 'yibadı -bhlogbəo -ni. ¹⁹ Na 'yua, amiaa 'gbv in mi 'yaa da sıada lv, nee ɻwnə -bho lizi, mə. 'In in mi 'sa sıada tıklı, 'in Klisi 'ka aın 'wvladılı, 'in a 'ka Klisi 'wowlu -ze kpeen kpeen. ²⁰ Nu, in 'yibha in 'ka bhla -mını nya aın kwesi -mi, in 'ka aın -yla gba sə -putu lv. -We in 'kaa lenu -slęen, in 'ni we -yi. Amiaa 'gbv dlılvə mia da 'mi -yo.

**Agaa -yo *Salaa gbvv 'wvpaligbv*

²¹ A gba -slo we 'mi -yla, amia -wa 'yibhaa a 'ka Moizü tite 'nunwe zu, -we wee tite -minu 'sebhə gbaa, a'a 'nu wee? ²² Nu, we mi cəlida we 'wue, Ablaamv 'yi nukpasuyua 'sə. 'Yabhlo ə -yo gaylonjwnə *Agaa gwalia, 'in -gvdu ə -yo nyimezənunjwnə *Sala gwalia. ²³ Nu, 'yu ə -yo gaylonjwnə Agaa gwalia, nyimaa dəmagbvv səlv wa gwalia -məə. 'In -ə ə -yo nyimezənunjwnə gwalia, weli-Lagə wlaa, we səlv wa gwalia -məə. ²⁴ Wee gbvv 'wvpaligbv -minu 'ji -tə 'wv, waa 'jwnı 'sə -manı 'wvsusloluee gbv 'sə wa slolua. We tianu mia, *'wvsuslolue -we -Lagə -yo Ablaamv -yo *Izlaelinyıma nva le -gəgə wa laa *Sinaii 'wlu, we yli -wa Agaa, wee 'wvsusloluee tite nva nyıma galı 'wv. ²⁵ Nu, Agaa mia, mə -wa Sinaii -gəgə Alabii -dvdu -gv. Mə -wa dvdu -minı -gvv -Zeluzalemvugbe, -we ka gbv -wa, we -yo we 'yua weee mi galı nya. ²⁶ Nu, yalı -Zeluzalemv mia, mu -wa -Zeluzalemv -we 'nia gaylo nya -mi, 'in mu -wa -amiaa 'nyaa. ²⁷ Nu, we mi cəlida -Lagəsebhə 'wue: «Glotunjwnə, a li 'mına!

Ama 'nia 'yugwalıee kuu 'cənvıe 'ji -yi,
a 'kpı 'wv 'mına nya!

Nu, 'wunyejwnəo yua yia 'wuzumanıa,
wa 'ka 'wuyibhaŋjwnəo 'yua 'wuzi.»

28 'In amia, na bhelia, weli -Lagə wlaa amia mia we -gvv 'yua nya, *Izakı 'bhisa. 29 Zlime, 'yu wa gwalia nyümaa dvmagbvv səlv, mə palia -č wa gwalia -Lagə Zuzuu səlv 'klyie 'wv. 'In 'sa -bhloo 'de we mia desleen nvda. 30 'In -Lagəsebhə nee lea? We nee:

«-In vu gayloŋwnə -yo č 'yu.

Nu, gayloŋwnə 'yu -yo nyiməzənəŋwnə 'yu
'ni mnenei wa 'ka wa didee 'bi dlili.»

31 We 'gbv, na bhelia, -amia 'ni gayloŋwnə yua,
nyiməzənəŋwnə 'yua -a -mia.

5

-Zezu Klisi ka -ain gaylo -flii -sa

1 Klisi ka -ain gaylo -flii -sa, 'in -a 'ka -amiaa 'de -yla -mī sazənu sa. A -tv -mvv səlv gege, 'in a zv amiaa 'de 'yliyə, a yi 'ya galı -ze lv.

2 A yla, -amī Pəlv nee ain -ylae: wa -ka ain *knı 'wvpa, a 'ka -mī tıklı -Lagə 'yu ni, -zugba Klisi 'ni -lu yabhlogbə nya -mī amiaa -nv nya. 3 In nee 'ya ain -yla -tapač, nyəčo nyəč -ka knı pla, č zv tite wee 'nəŋwe -gla nya. 4 Amia -wa 'yibhaa -Lagə yibheli ain nyüma tıklı nya titee səlv, a -yo Klisi ka 'wvdo. 'In -Lagə 'nanı ka ain 'wvbə. 5 Nu, we -ka -amia, -Lagə -a dia dlı 'wv, mə yia -ain yibhelia nyüma tıklı nya č 'de 'yu, 'in 'mv -a mia wvda, -Lagə Zuzuu 'tite -we nva -amiaa dlızvzve 'wv lubho, we nya. 6 Nu, -Zezu Klisi 'wv, -in 'ka knı 'wv -mioo, -in 'ni knı 'wv -mioo, -mvv 'ni gbv yabhlogbə. Nu, -we nania 'yli, mv -wa dlızvzve -we nva gbv le nyümee zekalie nya.

A 'na 'bhitili gaylo 'wv lv -ni

7 A ka -gwagwie gwedi 'nanvv, nyeo yemani amiaa bhv 'wv, nu, a 'na zolv gbuzonv 'nuŋwe -nia?
8 -We wa gbaa ain -yla, 'in wa yia ain lu, -Lago -o laa ain, we 'nia o -gbe 'bhv. **9** 'Lee, wa'a gba da «*Geo -sele wa palia 'floooo 'pue weee -yo, mv yllia wee»?
10 -Ami mia, Nyimaa -Kanyo 'wv, na dli mi ain -gv nu, amia 'na 'ka 'wlukvvn lapvpalie -putu 'yi. 'In nyime -o -ka amiaa 'wlu -nyumo, -Lago yia o -kaslv 'wupaa.

11 We -ka -ami, na bhelia, we -ka kniplagbv in mi yaa gbada gbuzonv sa, lee ka 'gbv wa pa 'mi 'kliyie 'wua? We -ka yaa 'sa -mi, -zugba, Klisu su -gv tliligbv in mia gbada, we 'na 'ka nyime yabhlogbco 'cedlo -la. **12** Nu, -wa nua amiaa dli zo bidi -bidi bidi, wa leli 'ya wa 'de!

13 Na bhelia, amiaa 'de -yla -tvtvee 'gbv -Lago yia ain la. A 'na 'yligbeli we -gv, 'in a 'ka amiaa yicee lenvgbv lenv -ni. Nu, a nvnvvn lubho -yla zekalidli nya. **14** Nu, welu go -bhlo ni nukple tite weee 'bhaa 'wlu:

«-In -kal -na -libheyii ze -na 'de 'bhisa.»

15 Nu, -fliinuma 'bhisa, a -ka mumnuda -mi, a -ka lenvnnvda -mi, a zv amiaa 'de 'yiliy, a yi amiaa 'de klu lasa.

Zuzu 'Pvpa -gali ain 'yu

16 In nee ain -ylae: a no -Lago Zuzu u solv, a yi 'masleen amiaa yicee dlwvnynigbv lenv. **17** Nu, -amiaa yicee dlwvnynigbv -yo -Lago Zuzu 'ni wel -bhlo -ka, 'in -Lago Zuzu -yo -amiaa yicee dlwvnynigbv 'ni wel -bhlo -ka. Nu, -yo we mimnia, 'in -we a 'yibhaa a 'ka lenv, a yi we lenve kweyomneni. **18** We -ka nu, -Lago Zuzu -gali ain

'yu, -zugba a 'ni 'masleēn tite zo -mi, 'in we 'ni 'masleēn aīn ȳwezi.

¹⁹ 'In -a -yi -amiaa 'dεε yicεε lenvgbv, -we -wa: mvtni klaa, pvinplagbv kлаа, we -yo gbvnyuu weee lenve, ²⁰ yoyolago weee bubve, -dlabhiaa lenve, nyima 'wvnyinye, -zlesasie, zenyinvnve, 'cepapie, -yomimnie, zva 'wvdidie, gwepapie -pue ȳweε, ²¹ nyime -putuu -luu dli 'wvnyinyie, nv nyimee 'bhabhie, nyvgbalilie, 'in we -yo we 'wvwlv -gbv tlvaa lenve. In ka we gbu aīn -yla gba tia, 'in 'mv na gbaa -slēen da aīn -yla: nyima -wa nv 'saa, -maa 'na 'ka *-Lagoo nyimaa 'wlulapilie 'wv 'bi 'yi.

²² Nu, zvzonvgbv bhva -Lagoo Zuzuū -gbe, mv ni: zekalidli, 'mvnadli, 'wvtvtve -dləo, dlitie, gbu -zonvv lenve, dli -zonv -kakie -yo weli -gvvtvtve, ²³ dli -dləo -kakie, we -yo 'dεε dli lakpapkpie 'so. Tite'e -solv -muv weee -yo 'wv. ²⁴ -Wa mia [-Zezu] Klisu -nu nya, wa yicεε -yokpagbv -yo we dlwvnyningbv, wa ka we lakvlu *su -gv. ²⁵ -Lagoo Zuzu ka -aīn 'yliyøgagie 'nyee 'gbv, -a nō 'ya oo Zuzuū solv. ²⁶ -A 'na 'ylimani -amiaa 'de -ni, -a 'na lalalı 'cedlo -ni, -a 'na nvnvv zenyi -gbe -ni.

6

A sisali 'wv amiaa -yøgbvv 'gba nya

¹ Na bhelia, we -ka nu, nyime yabhlo ka gbvnyuu lvbhlili, amia -wa noa -Lagoo Zuzuū solv, a 'slamanı o 'wv -Lagoo 'yloogblk. 'In a nv we le dli -dləo nya. A zu amiaa 'de 'yliyø, amia yi 'ya laylagbv lvbhlili.
² A sisali 'wv amiaa -yøgbvv 'gba nya. A -ka 'sa nv, -zugba Klisu tite a bhlelia 'yli. ³ We -ka nu, nyime yabhlo pvpalı 'wlukvvn la nu, o mi nyime 'kadv nya,

'in -zugba o 'ni -lu yabhlogbo o nya -mi ni, o 'degbolu o nva -dawli 'wv. ⁴ Nu, nyime -o -ka -mi, o bhli o 'dees lenvgbv 'yiliy় la, 'in -we o nva le, we -ka 'ylinan i ni, o -ka o 'de 'ylinania yi we 'wv, we -ze o 'debhlogbo o -yla, o 'na pal i o 'de nyime -putu 'wv -ni. ⁵ 'In nyime -o -ka -mi, mo 'kaa o 'dees 'gba 'wvbhu.

⁶ Nyime -o wa slolua -Lagoweli, o zvzonvnya mia, o 'nye we telua nyime -o slolua we o.

⁷ A 'na nvnu amiaa 'de -dawli 'wv -ni: nyime' e pal -Lago gla. -We ka gbu -wa, -we nyime glva, we 'ya o yia 'kwa. ⁸ -We nania nyimee yice dvdu, o -ka we glv, tlthie 'nia bhloluda -ka, 'mu o yia 'kwa. 'In, we -ka nu, -we nania -Lago Zuzu dvdu, 'mu o glv, 'yiliy়agagie -we 'nia bhloluda -ka, 'mu o yia 'kwa. ⁹ A 'na sial gbuzonvu lenve 'wv -ni. We -ka nu, 'kva 'ni -ain 'ylilawla, bhla -zovn yia yia, 'in -lu -a glva, -a 'ka we 'ya 'kwa. ¹⁰ We -ka 'sa -mi, da -a kaa bhla, -a nu nyima weee -yla gbuzonv le. -Amiaa bhelpia -wa zva -Zezu Klisi dli -gv, ma -yla -a 'kaa we lenv tia.

'Dizvwelui 'wvblolunv -yo fvsaweli

¹¹ A yla 'sebhEE 'ya 'kadi -min, na 'dees so nya in celia da we ain 'wv.

¹² Nyima -wa 'ybhaa a pla kni -gla nya, -wa 'ybhaa wa 'yi wa -yo gbu weee lenvda, ma -wa. Nu, wa 'ybha tein wa 'na 'pal i wa 'kliyie 'wv, Klisi suu 'gbv -ni. ¹³ Nu, waa nyima -wa dia kni la, wa 'degbolu'u zv tite 'nunjwe. 'In wa 'ybha a pla kni, wa 'ka wa 'de 'ylinani ni, wa ka ain 'bi ku -yoti. ¹⁴ We -ka -ami, -amiaa -Kanyo -Zezu Klisi sugutlhi -bhlogbo o 'gbv na ylinania na 'de. Nu, wee suu 'gbv dvdvgl yia th na gbegbein. 'In -ami

yia tlı dudugulii gbegbein. **15** Nyime 'ka knı 'wı -mıoo, nyime 'nı knı 'wı -mıoo, -muv 'nı gbu. Nu, -we nania 'yli, mu -wa, nyime -ze nyime lolu. **16** -Wa weee nəa na gbusloluwełi -mını -gv, -Lagęo 'wututve -dlęo -yo o nyazıdlı -mı wa -gv, 'in we -mı 'ya -Lagęo Izlaelinyuma weee* -nu nya.

17 Bhla -we yia yia, nyime yabhlogbęo 'na sıalı 'masleen 'mı -nı. -We ka gbu -wa, 'kpakunnya mia da na ku -yo, mu slolua nu, -Zezuu -nu in -mia.

18 Na bhelia, -amıaa -Kanyo -Zezu Klisi ńwna aın 'nyu la. -Amen!

* **6:16** We ji -wa: -Lagęonyuma tiklu.

'Wususlolue loluu 'sεbhε New Testament in Kouya

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65